

BENDROSIOS INVESTICINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO SUTARTIES SĄLYGOS

Galioja nuo 2016 m. gruodžio 21 d.

1. Sąvokos

- 1.1. **Atsiskaitymas pagal įvykdytą sandorį** – atsiskaitymo dieną atliekami FP ir lėšų įskaitymo/ nurašymo veiksmai, įvykdant atitinkamus įrašus Kliento VP sąskaitoje ir VP operacijų sąskaitoje, kuriais įvykdomi sandorio šalių įsipareigojimai..
- 1.2. **Bankas** – Luminor Bank AB, kurio rekvizitai nurodyti Specialiosiose sąlygose, ar jo teisių ir/ar pareigų perėmėjas ir/ar įgijėjas.
- 1.3. **Dokumentai** – Luminor Bank AB paslaugų teikimo bendrosios taisyklės, Bendrosios investicinių paslaugų ir finansinių priemonių teikimo sąlygos, Pavedimų vykdymo politika, Interesų konfliktų politika, Investavimo į finansines priemones rizikų apžvalga, Informacija apie klientų skirstymą į kategorijas, FP prekybos ir operacijų įkainiai.
- 1.4. **Investicinės paslaugos** – Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme nurodytos investicinės paslaugos, kurių tikslus sąrašas nurodytas Banko interneto svetainėje www.luminor.lt.
- 1.5. **Kategorija** – Banko klientui suteiktas požymis – neprofesionalus ar profesionalus klientas, ar tinkama sandorio šalis, atsižvelgus ir įvertinus kliento žinias, įgūdžius ir patirtį investavimo srityje bei kitus Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme nustatytus kriterijus. Banko suteikta kategorija klientui yra viena, nepriklausomai nuo to, kokiomis investicinėmis paslaugomis klientas naudojasi.
- 1.6. **Klientas** – Sutartyje nurodytas juridinis ar fizinis asmuo, kurio vardu yra atidaryta vertybinių popierių sąskaita.
- 1.7. **LB** – Lietuvos bankas.
- 1.8. **Neprofesionalus klientas** – klientas, kuris nepriskiriamas nei prie profesionaliųjų klientų, nei prie tinkamų sandorio šalių, t.y. kuris neturi pakankamų žinių, įgūdžių ir patirties pagrįstiems investiciniams sprendimams savarankiškai priimti ir tinkamai įvertinti su tuo susijusią riziką.
- 1.9. **Operacija** – FP pirkimas, pardavimas, mainai, FP saugojimas, informacijos apie VP sąskaitoje atliktas operacijas ir FP likutį teikimas, taip pat bet kokios kitos FP operacijos, susijusios su Banko teikiamomis paslaugomis.
- 1.10. **Patvarioji laikmena** – priemonė, kurioje klientas gali saugoti asmeniškai jam skirtą informaciją tokiu būdu, kad tam tikrą laiką, ne trumpesnę nei klientas galėtų pagrįstai norėti ją patikrinti, informacija būtų prieinama ir be pakeitimų atkurama.
- 1.11. **Pavedimas** – Sutartyje nurodytu būdu ir forma pateiktas kliento nurodymas Bankui atlikti FP operacijas Sutartyje nustatyta tvarka.
- 1.12. **Profesionalus klientas** – klientas, kuris turi pakankamai žinių, įgūdžių ir patirties pagrįstiems investiciniams sprendimams savarankiškai priimti, gali tinkamai įvertinti su tuo susijusią riziką ir atitinka profesionaliesiems klientams nustatytus kriterijus, nurodytus Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme. Bankas nevertina, ar profesionalaus kliento priimtas sprendimas yra jam tinkamas, t.y. ar turi pakankamai žinių ir patirties, kad galėtų įvertinti prisiimamą riziką.
- 1.13. **Sandorio įvykdymas** – FP sandorio sudarymo reguliuojamoje rinkoje ar daugiašalėje prekybos sistemoje ar už reguliuojamos rinkos ar daugiašalės prekybos sistemos ribų momentas.
- 1.14. **Specialiosios sąlygos** - Investicinių paslaugų teikimo sutarties Specialiosios sąlygos.
- 1.15. **Sutartis** – ši Investicinių paslaugų teikimo sutartis, kurią sudaro Specialiosios sąlygos ir Bendrosios sąlygos, visi jų pakeitimai ir papildymai. Dokumentai, nurodyti Bendrųjų sąlygų 1.3 punkte, yra neatskiriama Sutarties dalis.
- 1.16. **Šalys** – abi šios Sutarties šalys (atskirai vadinamos Šalimi).
- 1.17. **Tinkama sandorio šalis** – kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme.
- 1.18. **FP** – nuosavybės ir ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais yra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje arba daugiašalėje prekybos sistemoje ar kurie yra ar gali būti saugojami VP sąskaitoje, taip pat kitos finansinės priemonės, taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme.
- 1.19. **VP sąskaita** – Sutartyje nurodyta Kliento vardu atidaryta VP sąskaita, esanti Banke.
- 1.20. **VP operacijų sąskaita** – Kliento vardu atidaryta piniginių lėšų sąskaita Banke, nurodyta Sutarties Specialiosiose sąlygose.

Visos kitos Sutartyje vartojamos sąvokos turi būti aiškinamos ir taikomos Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo, Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo, kitų įstatymų, teisės aktų ar biržos,

ar daugiašalės prekybos sistemos (kurioje atliekamas pavedimas), ar LB teisės aktų nustatyta prasme, išskyrus atvejus, kai Sutartyje nustatyta kitaip.

2. Sutarties objektas

- 2.1. Sutartis reglamentuoja Banko ir Kliento santykius, atsirandančius Bankui Kliento vardu atidarant/ uždarant VP sąskaitą, Klientui pateikiant pavedimus Bankui ir Bankui Kliento pavedimu atliekant FP operacijas, Bankui saugant Kliento FP.
- 2.2. Vykdydamas Kliento pavedimus Bankas sandorius sudaro Kliento vardu ir sąskaita.
- 2.3. Šia Sutartimi Bankas įsipareigoja atidaryti Klientui VP sąskaitą, teikti tarpininkavimo paslaugas, Klientui savo vardu ir sąskaita siekiant įsigyti FP, taip pat teikti Klientui FP saugojimo paslaugas.
- 2.4. Šalių santykius, atsirandančius šios Sutarties pagrindu, reglamentuoja ši Sutartis bei Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymas, Lietuvos Respublikos poįstatyminiai teisės aktai, biržos ar daugiašalės prekybos sistemos, kurioje atliekamas pavedimas, ar atitinkamo depozitoriumo norminiai aktai ir aukcionų nuostatai, bei kitų valstybių, kuriose atliekamas pavedimas, teisės aktai.

3. Kliento pavedimų pateikimas ir priėmimas

- 3.1. Klientas, norėdamas atlikti FP operacijas, įsipareigoja pavedimus Bankui pateikti pats tiesiogiai (asmeniškai) arba per tinkamai įgaliotą atstovą ir pavedime nurodyti visą būtiną informaciją, kad Bankas galėtų tinkamai įvykdyti Kliento valią.
- 3.2. Kliento pavedimai Bankui gali būti pateikiami vienu iš šių būdų: (i) raštu; (ii) kitu Bankui priimtiniu būdu. Jei pavedimas pateikiamas žodžiu ar kitokia nerašytine forma, Bankas turi teisę įrašyti pokalbius su Klientu ir garso įrašus bei kitus įrodymus, liudijančius nerašytinio pavedimo pateikimo faktą (įskaitant datą ir laiką) ir turinį, naudoti kaip įrodymus Banko ir Kliento tarpusavio ginčiuose.
- 3.3. Klientas turi teisę pateikti Bankui:
  - 3.3.1. pavedimą pirkti FP;
  - 3.3.2. pavedimą parduoti FP;
  - 3.3.3. pavedimą keisti vienus kolektyvinio investavimo subjekto vertybinius popierius kitais kolektyvinio investavimo subjekto vertybiniais popieriais (Pavedimas keisti fondus);
  - 3.3.4. prašymą pervesti FP;
  - 3.3.5. prašymą atšaukti/ anuluoti pavedimą (Pavedimas anuluoti jau pateiktą pavedimą).
- 3.4. Kliento pavedime Bankui turi būti šie pavedimo rekvizitai:
  - 3.4.1. Banko pavadinimas, juridinio asmens kodas ir buveinės adresas;
  - 3.4.2. pavedimo pateikimo data ir laikas (valandos ir minutės);
  - 3.4.3. Kliento vardas ir pavardė/ įmonės pavadinimas bei Kliento identifikavimo kodas;
  - 3.4.4. FP rekvizitai;
  - 3.4.5. FP, su kuriomis atliekama operacija, skaičius (kolektyvinio investavimo subjekto FP pirkimo atveju – vertė);
  - 3.4.6. operacijos turinys (viena iš operacijų, nurodytų Sutarties Bendrųjų sąlygų 3.3 punkte);
  - 3.4.7. pavedimo vykdymo sąlygos: kaina, galiojimo laikas (jei laikas nėra nurodytas, pavedimas galioja vieną prekybos dieną. Pavedimas, neįvykdytas iki jo galiojimo termino pabaigos, netenka galios), vykdymo būdas;
  - 3.4.8. Kliento arba Kliento įgalioto atstovo parašas, jei pavedimas pateikiamas rašytine forma. Tuo atveju, jei pavedimas yra pateiktas telefonu, faksu, elektroniniu paštu ar kitu Bankui priimtiniu būdu, tačiau nėra pasirašytas ir/ arba sukelia Bankui abejonių pavedimo autentiškumu, Bankas turi teisę pareikalauti, kad Klientas tuoj pat raštu patvirtintų pateiktą pavedimą, ir neatlikti pavedimo tol, kol bus gautas tinkamas Kliento patvirtinimas.
- 3.5. Bankas turi teisę atsisakyti priimti pavedimą, jei:
  - 3.5.1. pavedimas neatitinka Banko nustatytos formos, jame nėra nurodyti būtini rekvizitai, jame nėra pakankamai informacijos, kad Bankas galėtų tinkamai įvykdyti Kliento valią, jis pateiktas Sutartyje nesutartu ir Bankui nepriimtiniu būdu arba nesilaikant kitų Sutartyje nustatytų sąlygų;
  - 3.5.2. Kliento VP sąskaitoje nėra pakankamo FP vienetų skaičiaus ir/ ar VP operacijų sąskaitoje nėra pakankamo lėšų kiekio tam, kad pavedimą būtų galima įvykdyti.
- 3.6. Klientas, prieš pateikdamas Bankui pavedimą **parduoti FP**, įsipareigoja užtikrinti, kad VP sąskaitoje būtų pakankamas FP vienetų skaičius. Klientas įsipareigoja nedisponuoti pavedime nurodytu FP kiekiu iki atsiskaitymo pagal įvykdytą FP pardavimo sandorį arba pavedimo parduoti FP atšaukimo/ anuliovimo.
- 3.7. Jei VP sąskaitoje nėra pavedimui parduoti FP įvykdyti pakankamo FP vienetų skaičiaus, Klientas privalo:
  - 3.7.1. pervesti atitinkamą FP skaičių į VP sąskaitą iki pavedimo parduoti FP pateikimo momento, arba

- 3.7.2. kartu su pavedimu parduoti FP pateikti Bankui prašymą pervesti FP (Sutarties Bendrųjų sąlygų 3.3.4 punktą), kartu įsipareigodamas nedisponuoti VP sąskaitoje pavedime nurodytu FP vienetų skaičiumi iki atsiskaitymo pagal įvykdytą FP pardavimo sandorį ar pavedimo parduoti FP atšaukimo momento.
- 3.8. Klientui pateikus pavedimą parduoti FP yra laikoma, kad Klientas garantuoja Bankui, kad FP, dėl kurių pateiktas pavedimas parduoti, nėra įkeistos, areštuotos ar kitaip nėra apribotos Kliento nuosavybės teisės į FP.
- 3.9. Klientas, prieš pateikdamas Bankui pavedimą **pirkti FP**, privalo užtikrinti, kad VP operacijų sąskaitoje būtų pakankama piniginių lėšų suma. Klientas įsipareigoja nedisponuoti pavedime nurodytomis piniginiėmis lėšomis iki atsiskaitymo pagal įvykdytą FP pirkimo sandorį ar pavedimo pirkti FP atšaukimo/anuliavimo.
- 3.10. Jei VP operacijų sąskaitoje nėra pakankamai piniginių lėšų pavedimui pirkti FP įvykdyti, Klientas privalo:
- 3.10.1. pervesti atitinkamas pinigines lėšas į VP operacijų sąskaitą iki pavedimo pirkti FP pateikimo momento, arba
  - 3.10.2. kartu su pavedimu pirkti FP pateikti Bankui prašymą pervesti pinigines lėšas iš Kliento banko sąskaitos į VP operacijų sąskaitą, kartu įsipareigodamas nedisponuoti VP operacijų sąskaitoje pavedime pirkti FP nurodytomis piniginiėmis lėšomis iki atsiskaitymo pagal įvykdytą FP pirkimo sandorį ar pavedimo pirkti FP atšaukimo momento.
- 3.11. Klientui pateikus pavedimą pirkti FP yra laikoma, kad Klientas garantuoja Bankui, kad VP operacijų sąskaitoje esančios lėšos nėra areštuotos ar kitaip nėra apribotos Kliento nuosavybės teisės į pinigines lėšas.
- 3.12. Klientas, pasirašydamas Sutartį, duoda daugkartinį savo sutikimą ir paveda Bankui disponuoti Kliento lėšomis, esančiomis VP operacijų sąskaitoje, norėdamas atlikti pavedimą pirkti FP. Tuo atveju, jei atsiskaitymo dieną VP operacijų sąskaitoje esančių lėšų mokėtina valiuta nėra ar jų nepakanka, Bankas be atskiro Kliento nurodymo pakeičia bet kurią kitą VP operacijų sąskaitoje esančią valiutą (jei yra kelios valiutos, pirmiausia į mokėtiną valiutą pagal tą dieną Banke galiojantį negrynujų pinigų (valiutų) pirkimo/pardavimo kursą keičiami eurais, po to JAV doleriai, ir kita valiuta pagal abėcėlę).
- 3.13. Visi Kliento pavedimai, pateikti Bankui, registruojami Pavedimų registracijos žurnale. Banko atsakingas darbuotojas, užregistravęs Kliento pavedimą, vieną užregistruoto pavedimo kopiją pateikia Klientui arba perduoda patvirtinimą (i) raštu; (ii) kitu Bankui priimtinu būdu.
- 3.14. Pavedimas laikomas pateiktu Bankui tik tuomet, jei jis yra užregistruotas Pavedimų registracijos žurnale ir viena užregistruoto pavedimo kopija pateikta Klientui arba jam perduotas patvirtinimas (i) raštu; (ii) kitu Bankui priimtinu būdu.
- 4. Pavedimo sąlygų keitimas ir pavedimo atšaukimas**
- 4.1. Klientas turi teisę keisti pateikto pavedimo sąlygas, atšaukdamas/ anuliudamas ankstesnį pavedimą (tam yra pateikiamas pavedimas anuluoti jau pateiktą pavedimą) ir pateikdamas naują pavedimą Sutartyje nustatyta tvarka.
- 4.2. Klientas turi teisę atšaukti pavedimą, kurio galiojimo terminas nėra pasibaigęs, ir kurio Bankas nepradėjo vykdyti ar įvykdė tik iš dalies. Daliniu pavedimo įvykdymu yra laikomas toks pavedimo įvykdymas, kai Bankas įvykdė dalį Kliento pavedime nurodytų sąlygų ir dėl to atsiranda neatšaukiamos pasekmės Klientui. Daliniu pavedimo įvykdymu yra laikomas ir Kliento pavedimo perdavimas į reguliuojamą rinką, daugiašalę prekybos sistemą ar atsiskaitymo sistemą iki tol, kol jis nėra atšauktas iš reguliuojamos rinkos, daugiašalės prekybos sistemos ar atsiskaitymo sistemos, jei toks atšaukimas yra įmanomas. Jeigu Klientas atšaukia pavedimą, kurio sąlygas Bankas yra įvykdes iš dalies, laikomos atšauktos tik tos pavedimo sąlygos, kurios dar neįvykdytos.
- 4.3. Pavedimas laikomas atšauktu, jei Bankas gauna Sutarties ir teisės aktų reikalavimus atitinkantį pranešimą apie pavedimo atšaukimą (pavedimą anuluoti jau pateiktą pavedimą) iki Sutarties Bendrųjų sąlygų 4.2 punkte nurodyto momento.
- 4.4. Pranešimas apie pavedimo atšaukimą (pavedimą anuluoti jau pateiktą pavedimą) laikomas įteiktu Bankui tik tuomet, kai toks pranešimas yra užregistruotas Pavedimų registracijos žurnale ir viena užregistruoto pavedimo kopija pateikta Klientui arba jam perduotas patvirtinimas apie anuluotą pavedimą (i) raštu; (ii) kitu Bankui priimtinu būdu.
- 5. Pavedimų vykdymas**
- 5.1. Bankas pavedimus vykdo geriausiomis Klientui sąlygomis ir laikydamasis pavedime nurodytų sąlygų. Tuo atveju, jei pavedime nėra nurodyta konkrečių sąlygų, taikomos šioje Sutartyje ir Banko pavedimų

vykdymo politikoje nustatytos sąlygos.

- 5.2. Bankas turi teisę nesilaikyti pavedime nustatytų sąlygų, jeigu, atsiradus tam tikroms nuo Banko nepriklausančioms aplinkybėms, tai būtina Kliento interesams, o Bankas negalėjo iš anksto gauti Kliento sutikimo arba Klientas per protingą terminą neatsakė į Banko paklausimą. Šiame Sutarties punkte nustatytu atveju Bankas nedelsdamas informuoja Klientą, kad pavedimas įvykdytas kitomis nei pavedime nurodytomis sąlygomis.
- 5.3. Pavedimas pradamas vykdyti nedelsiant, nebent pavedime nurodyta kitaip arba pagal pavedimų vykdymo politiką pavedimo vykdymas nedelsiant galėtų būti nenaudingas Klientui, tačiau tik tuo atveju, jei VP sąskaitoje yra pakankamas FP likutis ar VP operacijų sąskaitoje yra pakankamas piniginių lėšų likutis pavedimui įvykdyti, išskyrus atvejus, kai Šalys susitarė kitaip.
- 5.4. Jei dėl tam tikrų, nuo Banko nepriklausančių, aplinkybių Bankas negali pradėti vykdyti Kliento pavedimo ar Kliento pavedimas negali būti įvykdytas per protingus terminus dėl reguliuojamoje rinkoje ar už jos ribų susiklosčiusių nepalankių aplinkybių (nukritus kainai, nesant pasiūlos ir pan.), apie tai Bankas privalo nedelsdamas informuoti Klientą (i) raštu; (ii) kitu Bankui priimtiniu būdu.
- 5.5. Šalys aiškiai susitaria, kad Kliento pateiktas pavedimas be išankstinio Kliento sutikimo gali būti atliekamas kartu su kitais Banko klientų pavedimais, kaip tai yra numatyta Banko patvirtintoje Pavedimų vykdymo politikoje.
- 5.6. Bankas, atlikęs pavedimą, ne vėliau kaip kitą darbo dieną pateikia Klientui patvirtinimą (ataskaitą) apie pavedimo atlikimą Specialiosiose sąlygose Kliento pasirinktu būdu.. Šalys susitaria, kad Klientas turi teisę pareikšti Bankui pastabas dėl gautų ataskaitų per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo ataskaitos išsiuntimo. Per šį terminą Bankui negavus pastabų, laikoma, kad Klientas sutinka ir pritaria visiems Banko pagal šią Sutartį atliktiems veiksams, nurodytiems ataskaitoje, ir dėl to neturi jokių pretenzijų. Jeigu Klientas per šiame punkte nustatytą terminą pateikia pretenzijas, Bankas privalo į jas argumentuotai atsakyti per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų.
- 5.7. Tuo atveju, jei Bankas patvirtinimą, kad Kliento pavedimas yra įvykdytas, gauna iš trečiojo asmens, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po tokio patvirtinimo gavimo Bankas Sutarties Bendrųjų sąlygų 5.6 punkte nustatyta tvarka informuoja apie tai Klientą. Informacija apie pavedimo įvykdymo vietą ir laiką Klientui pateikiama atskiru Kliento prašymu.

6. Banko teisės ir įsipareigojimai

6.1. Bankas įsipareigoja:

- 6.1.1. Kliento pavedimus reguliuojamoje rinkoje ar daugiašalėje prekybos sistemoje ar už reguliuojamos rinkos ar daugiašalės prekybos sistemos ribų atlikti geriausiomis Klientui sąlygomis, kaip tai numatyta Banko patvirtintoje Pavedimų vykdymo politikoje;
- 6.1.2. Atlikęs kiekvieną operaciją, padaryti atitinkamus įrašus VP sąskaitoje;
- 6.1.3. Užtikrinti, kad atsiskaitymo dieną Klientas įgyja FP nuosavybės teisę ir nuo tos dienos FP yra įtraukiamos apskaičiuojant Klientui nuosavybės teise priklausančių FP balansą;
- 6.1.4. Atlikti kitas VP sąskaitos tvarkymo operacijas vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymais ir Luminor Bank AB skyriaus paslaugų teikimo bendrosios taisyklėmis;
- 6.1.5. Atlikęs pavedimą parduoti FP ir gavęs lėšas už parduotas FP pervesti pinigines lėšas į VP operacijų sąskaitą ne vėliau kaip per 1 (vieną) darbo dieną nuo pinigų įskaitymo į Banko banko sąskaitą dienos. Tuo atveju, jei pardavus FP gautos piniginės lėšos yra pervedamos tiesiogiai Klientui ne per Banko banko sąskaitą, Bankas neatsako už piniginių lėšų pervedimą į VP operacijų sąskaitą laiku;
- 6.1.6. Kliento prašymu pateikti visą informaciją apie Kliento pateikto pavedimo būklę;
- 6.1.7. Pervesti gautus Klientui priklausančius dividendus, palūkanas ir kitas įmokas, taip pat lėšas, gautas suėjus FP išpirkimo terminui ir FP emitentui išpirkus FP į VP operacijų sąskaitą ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo lėšų įskaitymo į Banko banko sąskaitą. Bankas neatsako už pavėluotas emitentų ar kitų asmenų įmokas ir pavedimus bei lėšų išmokėjimo sustabdymą, kai iš tarpininkų gautos informacijos nepakanka teisingam išmokų už FP paskirstymui Klientams. Jei Klientas pageidauja, kad piniginės lėšos būtų pervedamos į kitą banką, kredito įstaigą ar kitą banko sąskaitą, negu nurodyta Sutartyje, apie tai turi pranešta raštu ne vėliau kaip prieš 1 (vieną) darbo dieną iki piniginių lėšų pervedimo dienos;
- 6.1.8. Kliento prašymu FP pervesti į kito sąskaitų tvarkytojo apskaitą ne vėliau kaip per 1 (vieną) darbo dieną nuo Kliento prašymo gavimo dienos, jeigu dėl šių FP nėra pateikto galiojančio pavedimo parduoti, Klientas nėra įsiskolinęs už sudarytus sandorius ir Banko suteiktas paslaugas, šios FP nėra areštuotos, nėra apribotos nuosavybės teisės į FP, šių FP pervedimas

- nėra apribotas ar negalimas dėl teisės aktų;
- 6.1.9. Kliento prašymu pateikti su FP susijusius sąskaitos išrašus per 3 (tris) darbo dienas Specialiosiose sąlygose Kliento pasirinktu būdu.
  - 6.1.10. Saugodamas Klientui priklausančias FP ne vėliau kaip iki kiekvienų metų kovo 1 d. pateikti Klientui pažymą apie saugomas Kliento FP, kurias Bankas saugojo ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, per ataskaitinius metus parduotas FP, bei tuo atveju, jei atitinkami sandoriai buvo sudaryti, informaciją apie tai, kiek Kliento FP ir piniginių lėšų buvo naudojama vertybinių popierių finansavimo sandoriuose, bei visos naudos, kuri buvo sukaupta Klientui dalyvaujant vertybinių popierių finansavimo sandoriuose, pagrindą ir dydį. Šios pažymos Klientui pateikiamos Specialiosiose sąlygose Kliento pasirinktu būdu.
- 6.2. Bankas turi teisę atsisakyti priimti Kliento pavedimą parduoti ar prašymą pervesti VP, vykdyti Kliento mokėjimo nurodymą pervesti pinigines lėšas į kitą banką, kredito įstaigą ar kitą sąskaitą, nei nurodyta Sutartyje, jeigu:
- 6.2.1. Kliento VP ar piniginės lėšos yra įkeistos ir perduotos Bankui kaip įkaito turėtojui arba Bankas saugo jas įkaito turėtojo nurodymu, arba kitaip teisės aktų nustatyta tvarka apribota Kliento teisė disponuoti pinigėmis lėšomis, esančiomis Kliento VP operacijų sąskaitoje ir/ar Kliento VP, esančiais Kliento VP sąskaitoje;
  - 6.2.2. Bankui yra pateiktas Kliento nurodymas, pagal kurį už VP reikės sumokėti iš Kliento piniginių lėšų ir kuris mokėjimo pavedimo pateikimo metu nėra atšauktas Sutartyje nustatyta tvarka;
  - 6.2.3. Klientas nėra sumokėjęs Bankui pagal Sutartį mokėtinų sumų (mokesčių).
- 6.3. Bankas turi teisę apriboti Kliento teisę disponuoti atsiskaitymui reikalingomis VP operacijų sąskaitoje esančiomis pinigėmis lėšomis mokėtina valiuta, iki atsiskaitymo ar iki pavedimo atšaukimo, atitinkamą sumą be atskiro Kliento nurodymo pervesdamas į specialią Banko vidinę sąskaitą. Tuo atveju, jei pateikiamas pavedimas pirkti FP rinkos kaina, Bankas šio punkto pagrindu į banko vidinę sąskaitą perveda piniginių lėšų sumą, kurią sudaro: paskutinio įvykusio sandorio atitinkama FP rinkos kaina, padauginta iš perkamų FP kiekio, prie rezultato pridėdant 10% (dešimties procentų) rezultato sumos priedą. Tuo atveju, jei šiame punkte nustatyta tvarka rezervuotos sumos nepakanka atsiskaityti pagal atitinkamą FP sandorį ir sumokėti visiems su operacija susijusiems mokesčiams ir/ ar kitokiems mokėjimams, Bankas Sutartyje nustatyta tvarka visą trūkstamą atsiskaitymui už operaciją sumą nurašo nuo VP operacijų sąskaitos, ir Klientas įsipareigoja užtikrinti, kad VP operacijų sąskaita būtų papildyta atsiskaitymui už operaciją trūkstama suma ne vėliau kaip per 1 (vieną) Banko darbo dieną nuo Banko pranešimo dienos, bet ne vėliau nei atsiskaitymo pagal įvykdytą FP sandorį dieną.
- Šiame punkte nustatyta tvarka Bankas turi teisę apriboti Kliento teisę disponuoti atsiskaitymui reikalingomis VP operacijų sąskaitoje esančiomis pinigėmis lėšomis kita nei mokėtina valiuta, jei VP operacijų sąskaitoje nėra ar nepakanka lėšų mokėtina valiuta iki atsiskaitymo arba iki pavedimo atšaukimo.
- 6.4. Bankas turi teisę apriboti Kliento teisę disponuoti atsiskaitymui reikalingomis VP sąskaitoje esančiomis FP iki atsiskaitymo arba iki pavedimo atšaukimo.
- 6.5. Bankas turi teisę atsisakyti apskaityti tam tikrų rūšių, klasių ar emitentų FP. Tokias FP turintis Klientas apie tai informuojamas prieš 5 (penkias) darbo dienas. Tokiu atveju Klientas privalo pateikti Bankui prašymą pervesti tokias FP, kurias Bankas atsisako apskaityti, arba pateikti Bankui pavedimą parduoti tokias FP.

7. Kliento teisės ir įsipareigojimai

7.1. Klientas įsipareigoja:

- 7.1.1. nedelsdamas ne vėliau kaip per 14 (keturiolika) kalendorinių dienų raštu informuoti Banką, jei pasikeičia:
  - 7.1.1.1. Įgalioto tvarkyti Kliento VP sąskaitą fizinio asmens vardas, pavardė ar kiti duomenys;
  - 7.1.1.2. Kliento - juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, buveinė, kodas ar kiti duomenys;
  - 7.1.1.3. Kliento - fizinio asmens vardas, pavardė ar kiti duomenys, šeimyninis statusas;
- 7.1.2. nedelsdamas ne vėliau kaip per 1 (vieną) darbo dieną raštu informuoti Banką, jei pasikeičia asmenys, turintys teisę Kliento vardu duoti pavedimus Bankui ar jų įgaliojimų apimtis;
- 7.1.3. ne vėliau kaip per 1 (vieną) darbo dieną informuoti Banką raštu, jei (i) Kliento situoktinis atšaukia įgaliojimą Klientui atlikti operacijas su FP, kurios yra bendroji jungtinė nuosavybė, arba (ii) Klientui asmenine nuosavybe priklausančios FP tampa Kliento ir Kliento situoktinio bendrąja jungtine nuosavybe, ar Kliento nuosavybės teisės į tokias FP suvaržomos kitu būdu (taikoma fiziniams asmenims). Klientas, neįvykdęs ar netinkamai įvykdęs šiame punkte

- nustatyta įsipareigojimą, įsipareigoja atlyginti Banko dėl to patirtus nuostolius;
- 7.1.4. ne vėliau kaip per 1 (vieną) darbo dieną informuoti Banką raštu, jei atsirado bet kokie nuosavybės teisės į FP apribojimai ar suvaržymai;
  - 7.1.5. ne vėliau kaip per 14 (keturiolika) kalendorinių dienų pateikti bet kokius Banko reikalaujamus dokumentus, kurie yra reikalingi atliekant pavedimus ir kitas operacijas;
  - 7.1.6. užtikrinti, kad operacijos įvykdymo dieną VP operacijų sąskaitoje bus pakankamas lėšų likutis atitinkama valiuta pagal Sutartį Bankui mokėtinoms sumoms nusirašyti. Lėšas, reikalingas Bankui mokėtinoms sumoms nurašyti, Klientas privalo sukaupti VP operacijų sąskaitoje iki operacijos įvykdymo dienos 16 valandos. Skolos vertybinių popierių pirkimo atveju iki operacijos įvykdymo dienos 16 valandos Klientas privalo be aukščiau šiame punkte numatytų sumų VP operacijų sąskaitoje sukaupti ir įsigyjamo skolos vertybinio popieriaus sukauptų palūkanų dydžio sumą;
  - 7.1.7. neperduoti, neplatinti ar bet koku kitu būdu nenaudoti ir nesudaryti sąlygų kitiems asmenims naudotis informacija, gaunama iš biržos ar daugiašalės prekybos sistemos, o ją naudoti išimtinai tik savo asmeniniais tikslais, nesusijusiais su verslu, ir griežtai laikytis biržos ar daugiašalės prekybos sistemos, kurioje atliekamas pavedimas, taisyklių;
  - 7.1.8. tinkamai vykdyti Sutartimi prisiimtus įsipareigojimus ir laikytis Luminor Bank AB paslaugų teikimo bendrųjų taisyklių;
  - 7.1.9. be išankstinio raštiško Banko sutikimo neperleisti savo teisių ir įsipareigojimų pagal Sutartį trečiajam asmeniui;
  - 7.1.10. nesudarinti sandorių pažeidžiant Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus draudimus (apribojimus) piktnaudžiauti rinka, t.y. teikti pavedimus sudaryti FP sandorius pasinaudojant viešai neatskleista informacija, manipuluoti finansinių priemonių rinka (bandyti tai daryti);
  - 7.1.11. atidžiai perskaityti ir susipažinti su Banko nuostatomis ir sąlygomis, taikomomis FP sandoriams;
  - 7.1.12. atidžiai peržiūrėti sandorio patvirtinimo pranešimus ir nedelsiant pranešti, jeigu yra klaidų;
  - 7.1.13. nuolat stebėti investicijas į FP ir jų pozicijas;
  - 7.1.14. aktyviai ir savo paties iniciatyva imtis priemonių, kurios leistų kaip galima labiau sumažinti galimą investicijų į FP ir jų pozicijas nuostolių riziką.
- 7.2. Šalys aiškiai susitaria, kad Klientui netinkamai įvykdžius Sutarties Bendrųjų sąlygų 7.1.1-7.1.4 punktuose nustatytus įsipareigojimus, visi pavedimai, pateikti Kliento vardu iki minėtuose Sutarties punktuose nurodyto Kliento pranešimo gavimo, yra laikomi pateiktais Kliento ir galioja, o Klientas įsipareigoja atlyginti Bankui visas su tuo susijusias tiesiogines išlaidas.
- 7.3. Šalys aiškiai susitaria, kad Bankas laiko tikslia ir teisinga bet kokią Kliento Bankui pateiktą informaciją, išskyrus atvejus, kai Bankui yra žinoma arba turėtų būti žinoma, kad Bankui Kliento pateikta informacija yra akivaizdžiai netiksli ir/ ar neišsami.
- 7.4. Klientas turi teisę:
- 7.4.1. prašyti Banko pakeisti jam suteiktą kategoriją, siekdamas aukštesnio ar žemesnio jo interesų apsaugos lygio, pateikdamas Bankui prašymą raštu, Banko internetinės bankininkystės sistema ar kitu Bankui priimtinu būdu;
  - 7.4.2. gauti informaciją apie Banko teikiamas investicines paslaugas ir produktus bei jų riziką, nurodytą finansinių priemonių ir jų rizikos aprašyme, bet kuriame Banko klientų aptarnavimo padalinyje ar Banko interneto puslapyje www.luminor.lt.
- 7.5. Klientas patvirtina, kad supranta, jog Kliento teisės į užsienio emitentų išleistas FP ar užsienyje saugomas lėšas gali skirtis priklausomai nuo to, kokios jurisdikcijos įstatymu vadovaujamosi, investuojant į tokias FP ar investuojant lėšas.
- 7.6. Klientas patvirtina, kad supranta, jog neatsižvelgiant į Kliento ir Banko sudarytos bet kokios sutarties nuostatas, depozitoriumas, saugantis Kliento FP arba lėšas, gali turėti sulaikymo teisę šio turto (Kliento FP ir/ ar piniginių lėšų) atžvilgiu, daryti įskaitymą panaudodamas tokį turtą ar kitą prievolių užtikrinimo priemonę.

8. Mokesčiai ir išlaidos

- 8.1. Klientas įsipareigoja mokėti Bankui už Klientui suteiktas paslaugas ir atliktas operacijas operacijos ar kitos paslaugos suteikimo metu galiojančius visus mokesčius pagal Banko nustatytus ir patvirtintus FP prekybos ir operacijų įkainius, taip pat padengti visas kitas Banko faktiškai patirtas išlaidas, susijusias su tinkamu Sutarties vykdymu (trečiosioms šalims sumokėtus mokesčius, kaip subsaugojimo, žyminį ir/ ar FP tvarkymo mokesčius, ir pan.) ar su skolos pagal Sutartį išieškojimu ir/ ar kitas Banko išlaidas, kurias Bankas patyrė ar patirs teikdamas Klientui Sutartyje nurodytas paslaugas (informacijos pateikimo

užsienio tarpininkams, dokumentų vertimo išlaidos ir pan.).

8.2. Bankas turi teisę vienašališkai keisti FP prekybos ir operacijų įkainius Sutarties Bendrųjų sąlygų 13.2 punkte nustatyta tvarka.

8.3. Šalys aiškiai susitaria, kad visus pagal Sutartį mokėtinus mokesčius ir kitas pagal Sutartį mokėtinas sumas, taip pat mokesčių administratoriui pagal galiojančius teisės aktus mokėtinas mokesčių sumas (kai teisės aktuose prievolė Kliento mokėtiną mokesčių sumokėti nustatyta Bankui) Bankas turi teisę be atskiro Kliento nurodymo ir sutikimo ar kita Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka nurašyti iš VP operacijų sąskaitos, o jei joje piniginių lėšų nepakanka – iš bet kurios kitos Kliento sąskaitos tarp Banko ir Kliento sudarytoje banko sąskaitos sutartyje nustatyta tvarka. Mokesčiai yra nurašomi faktinę operacijos atlikimo ar kitos paslaugos suteikimo dieną arba Banko nustatytą FP saugojimo mokesčio mokėjimo dieną (jei mokestis mokamas kas mėnesį, ketvirtį ar kasmet, jį Bankas nusirašo per 30 (trisdešimt) darbo dienų pasibaigus atitinkamam mėnesiui, ketvirčiui ar metams).

8.4. Mokesčiai ir kitos pagal Sutartį mokėtinos sumos nurašomi ta valiuta, kuria turi būti mokama Bankui. Tuo atveju, jei Kliento sąskaitoje esančių lėšų mokėtina valiuta nėra ar jų nepakanka, Bankas be atskiro Kliento nurodymo pakeičia bet kurią kitą sąskaitose esančią valiutą (jei yra kelios valiutos, pirmiausia keičiami eurai, po to - JAV doleriai, ir kita valiuta pagal abėcėlę) į mokėtiną valiutą pagal tos dienos Banko nustatytą negrynųjų pinigų (valiutų) pirkimo/ pardavimo kursą.

9. FP ir piniginių lėšų saugojimas

9.1. Sutarties pagrindu atidarius Klientui VP sąskaitą, šia Sutartimi Klientui taip pat yra teikiamos ir FP saugojimo paslaugos.

9.2. Bankas Kliento FP, kurios yra išleistos užsienyje registruotų emitentų, saugo užsienyje registruotose kredito įstaigose ar kitose institucijose, kurios turi teisę teikti FP saugojimo paslaugas, ir jose:

9.2.1. Banko vardu atidaro klientų bendrines sąskaitas (angl. *omnibus nominee account*), kuriose Kliento FP yra atskirtos nuo Banko turto, o Kliento VP sąskaitoje bus padaromi atitinkami įrašai;

9.2.2. Kliento vardu atidaro sąskaitą, kurioje saugomi tik Klientui priklausančios FP; arba

9.2.3. Išimtiniais atvejais, kai neįmanoma atidaryti Sutarties Bendrosios dalies 9.2.1 ar 9.2.2 punkte nurodytos sąskaitos, Banko vardu atidaro bendrines sąskaitas (angl. *omnibus account*), kuriose Kliento FP nėra atskirtos nuo kitų Banko klientų ir Banko turto. Šiuo atveju FP saugotojas gali nukreipti savo reikalavimo teisių, turimų į Banką, patenkinimą į tokioje sąskaitoje esančias FP.

10. Skatinimo priemonės

10.1. Šiuo Bankas informuoja Klientą, kad Banke galioja vidinės Banko taisyklės, nustatančios, kada Bankas moka ar turi teisę gauti mokesčius, komisinį atlyginimą ar nepiniginę naudą, kiek tai susiję su Investicinių paslaugų teikimu Klientui. Bankas gali tokius mokėjimus gauti ar daryti tik tuo atveju, jei yra tenkinamos tam tikros sąlygos, t.y. Banko gaunamas mokestis/ komisinis yra skirtas paslaugos, teikiamos Klientui, kokybės gerinimui ir tai negali pažeisti Banko pareigos veikti geriausiaisiais Kliento interesais. Bankas neturi teisės gauti finansinės naudos, jeigu tai neatitinka Banko įsipareigojimo veikti garbingai, sąžiningai ir profesionaliai bei geriausiaisiais Kliento interesais.

10.2. Tuo atveju, jei Bankas gauna ar teikia finansinę ar kitokią naudą (kitą nei tinkamas mokestis, būtinas paslaugų teikimui) iš asmens, kuris nėra klientas arba jo atstovas, Bankas įsipareigoja pateikti Klientui visą papildomą informaciją, susijusią su Banko finansinės naudos gavimu, kiek tai susiję su Banko Klientui teikiamomis paslaugomis.

11. Šalių atsakomybė

11.1. Bankas neatsako už Kliento patirtus nuostolius dėl krizių ar kitokių neigiamų pokyčių FP rinkoje, valiutų kursų pokyčių ar infliacijos, bei kitos su FP susijusios rizikos. Bankas nėra atsakingas už Kliento patirtą žalą dėl emitentų ar trečiųjų šalių veikimo ar neveikimo.

11.2. Tuo atveju, jei viena Sutarties šalis patyrė nuostolį dėl to, kad kita sutarties šalis neįvykdė Sutartyje nustatytų įsipareigojimų, nuostolį patyrusi šalis turi teisę į dėl to atsiradusių tiesioginių nuostolių atlyginimą.

11.3. Sutarties šalys atleidžiamos nuo atsakomybės, jei Sutarties sąlygos netinkamai vykdomos esant nenugalimos jėgos aplinkybėms. Nenugalimos jėgos aplinkybės suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos tos valstybės, kurioje saugomos Kliento FP ir piniginės lėšos, ar tos valstybės, kurioje sandoris turėjo būti įvykdytas, teisės aktuose ir/ arba Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse. Šalis, kuri negali tinkamai vykdyti Sutartimi prisiimtų įsipareigojimų dėl nenugalimos jėgos aplinkybių, privalo apie tai informuoti kitą Sutarties šalį ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo to momento, kai įsipareigojimų tinkamai vykdyti negalinti šalis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokių aplinkybių atsiradimą. Jei įsipareigojimų

tinkamai vykdyti negalinti šalis pavėluoja informuoti kitą šalį per šiame punkte nurodytą terminą, ji netenka teisės remtis nenugalimos jėgos aplinkybėmis kaip pagrindu, atleidžiančiu nuo atsakomybės dėl prisiimtų įsipareigojimų vykdymo ne laiku ar jų nevykdymo. Nenugalimos jėgos aplinkybėmis nelaikomas piniginių lėšų ar FP trūkumas, ar negalėjimas atsiskaityti pagal pateiktus pavedimus ir/ ar Sutarties sąlygas.

11.4. Klientas suteikia Bankui teisę, Klientui praleidus pagal Sutartį mokėtinų sumų mokėjimo terminus, be atskiro Kliento nurodymo nurašyti pagal Sutartį mokėtinas sumas iš visų Kliento sąskaitų, esančių Banke.

11.5. Sutarties Bendrųjų sąlygų 11.4 punkte numatyta banko teisė gali būti atšaukta tik atitinkamai pakeičiant Sutartį. Tuo atveju, jei Kliento sąskaitose esančių lėšų mokėjimo valiuta nėra ar jų nepakanka, nurašomos sumos be atskiro Kliento nurodymo pakeičiamos į mokėtiną valiutą (jei yra kelios valiutos, tai pirmiausia keičiami eurai, po to JAV doleriai ir kita valiuta pagal abėcėlę) pagal tos dienos nustatytą Banko negrynujų pinigų (valiutų) pirkimo/ pardavimo kursą.

11.6. Šalys aiškiai susitaria, kad šia Sutartimi Klientas duoda besąlyginį daugkartinį sutikimą Bankui ir paveda Bankui savo (Banko) nuožiūra Kliento vardu įforminti pavedimus parduoti Klientui priklausančias FP, jei:

11.6.1. Kliento sąskaitose, atidarytose Banke, nepakanka piniginių lėšų sumokėti Bankui pagal Sutartį priklausančių sumų. Šiuo atveju Bankas parduoda tik tokį kiekį FP, už kurį gautų lėšų pakaktų šiame punkte nurodytoms Bankui priklausančioms sumoms sumokėti ir taip, kad Klientas patirtų kuo mažesnius nuostolius;

11.6.2. Klientas nenurodo naujo VP sąskaitų tvarkytojo, jei Sutartis pasibaigia bet koku teisės aktuose ar Sutartyje numatytu pagrindu, o Bankas negali FP apskaitos tvarkymo perduoti emitentų įgaliotiems sąskaitų tvarkytojams. Šiuo atveju iš gautų už parduotas FP lėšų Bankas turi teisę nusirašyti Kliento Bankui mokėtinas sumas (įskaitant pagal Sutartį mokėtinas netesybas ir Banko išlaidas), o likutis yra deponuojamas Kliento vardu atidarytoje depozitinėje sąskaitoje.

11.7. Jei Klientas laiku nesumoka Bankui pagal Sutartį priklausančių mokėti sumų arba Bankas laiku neperveda Klientui pagal Sutartį priklausančių piniginių lėšų, už kiekvieną pavėluotą dieną Klientas ar Bankas moka 0,05% delspinigius nuo visos laiku nesumokėtos ar nepervedtos lėšų sumos.

11.8. Klientas privalo atlyginti Bankui visas pastarojo išlaidas (baudas, kitas išlaidas), kurias jis patyrė dėl Kliento kaltės atsiradus papildomoms Banko prievolėms prieš trečiuosius asmenis.

12. Sutarties galiojimas

12.1. Sutartis įsigalioja jos pasirašymo dieną ir galioja neterminuotai. Pirmą kartą po 2015-10-30 pasirašoma Sutartis nuo jos įsigaliojimo dienos pakeičia visas ir bet kokias ankstesnes sutartis ir/ ar kitus susitarimus tarp šalių dėl Investicinių paslaugų teikimo, ir tokios ankstesnės šalių sutartys ir/ ar susitarimai dėl Investicinių paslaugų teikimo netenka galios nuo Sutarties įsigaliojimo momento.

13. Sutarties keitimas

13.1. Sutarties Specialiosios sąlygos gali būti keičiamos tik abiejų šalių raštišku susitarimu.

13.2. Luminor Bank AB paslaugų teikimo bendrosios taisyklės, FP prekybos ir operacijų įkainiai ir Sutarties Bendrosios sąlygos Banko gali būti keičiamos Luminor Bank AB paslaugų teikimo bendrųjų taisyklių nustatyta tvarka, t.y. Bankas įsipareigoja ne vėliau kaip prieš 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų apie šiame punkte nurodytų dokumentų pakeitimą paskelbti banko interneto puslapyje www.luminor.lt ir Banko Klientų aptarnavimo padaliniuose. Tokiu būdu pateiktas pranešimas apie pakeitimus laikomas tinkamu įteikimu Klientui, išskyrus Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytus atvejus, kai Bankas apie pakeitimus privalo pranešti Klientui asmeniškai. Jei per 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų po pranešimo apie pakeitimus pateikimo Klientas nepateikia rašytinio prašymo nutraukti Sutartį ar konkrečios paslaugos teikimą ar toliau atlieka operacijas, laikoma, kad šalys susitarė dėl naujų pakeitimų, ir Klientas vėliau neturi teisės pareikšti Bankui savo nesutikimo ir pretenzijų dėl tokių pakeitimų.

13.3. Kiti, Sutarties Bendrųjų sąlygų 13.2 punkte nenurodyti Dokumentai Banko gali būti keičiamu vienašališkai, pasikeitus aplinkybėms. Bankas įsipareigoja apie šiame punkte nurodytų dokumentų pakeitimus pranešti Klientui, paskelbdamas Banko interneto puslapyje www.luminor.lt. Tokiu būdu pateiktas pranešimas apie šių dokumentų pakeitimus laikomas tinkamai įteiktu Klientui. Šiame punkte nurodytų dokumentų pakeitimai įsigalioja jų paskelbimo Banko interneto puslapyje dieną, nebent yra nurodyta vėlesnė pakeitimų įsigaliojimo diena.

14. Sutarties nutraukimas

14.1. Klientas turi teisę bet kada vienašališkai ir nesikreipdamas į teismą nutraukti Sutartį, pranešdamas apie tai Bankui raštu ne vėliau kaip prieš 14 (keturiolika) kalendorinių dienų. Sutartis laikoma nutraukta praėjus 14 (keturiolikai) kalendorinių dienų nuo Kliento pranešimo apie Sutarties nutraukimą gavimo

Banke dienos, nebent Kliento pranešime nurodyta vėlesnė Sutarties nutraukimo diena. Rašytiniame pranešime apie Sutarties nutraukimą Klientas privalo nurodyti kitą VP sąskaitos tvarkytoją, kuriam turi būti perduotos saugoti Kliento FP. Jeigu Kliento pranešime nurodytas kitas VP sąskaitos tvarkytojas, Klientas turi kartu su pranešimu, kuriame turi būti nurodyta visas kito VP sąskaitų tvarkytojo pavadinimas, juridinio asmens kodas, licencijos numeris, depozitoriumo kodas, atstovo pareigos, vardas ir pavardė, telefono numeris, pateikti Bankui pavedimą pervesti Kliento FP pranešime nurodytam VP sąskaitos tvarkytojui. Už FP pervedimą kitam VP sąskaitų tvarkytojui Klientas įsipareigoja sumokėti Bankui FP pervedimo metu galiojančius mokesčius pagal Banko nustatytus ir patvirtintus FP prekybos ir operacijų įkainius.

14.2. Bankas turi teisę vienašališkai ir nesikreipdamas į teismą nutraukti Sutartį, raštu informavęs apie tai Klientą ir nurodęs ne trumpesnę nei 14 (keturiolikos) kalendorinių dienų terminą, per kurį Klientas turi nurodyti Bankui kitą savo VP sąskaitos tvarkytoją, kuriam bus perduotos saugoti Kliento FP, pateikdamas Bankui Sutarties Bendrųjų sąlygų 14.1 punkte nurodytą informaciją apie kitą VP sąskaitų tvarkytoją bei pavedimą pervesti Kliento FP Kliento nurodytam VP sąskaitų tvarkytojui. Sutartis laikoma nutraukta praėjus 14 (keturiolikai) kalendorinių dienų nuo pranešimo Klientui išsiuntimo dienos.

14.3. Bankas turi teisę vienašališkai ir nesikreipdamas į teismą, įspėjęs Klientą, nutraukti Sutartį nesilaikydamas Sutarties Bendrųjų sąlygų 14.2 punkte nustatyto įspėjimo termino, jei:

14.3.1. Sutartis nutraukiama dėl to, kad Klientas nevykdo ar netinkamai vykdo savo įsipareigojimus pagal Sutartį, arba

14.3.2. VP sąskaitoje nėra FP ir ilgiau nei vienus metus VP sąskaitoje nebuvo atliekamos jokios operacijos.

14.4. Nutraukus Sutartį Bankas atlieka visus pavedimus, kurie Banko buvo gauti iki Sutarties nutraukimo ir kurie nebuvo atšaukti ar negali būti atšaukti Sutartyje nustatyta tvarka.

14.5. Jei Bankas raštu informavo Klientą apie Sutarties nutraukimą ir yra paskirtas naujas Kliento VP sąskaitos tvarkytojas, Bankas nedelsdamas ir laikydamasis Sutarties nuostatų, perduoda jam saugoti Kliento FP. Jeigu Klientas nenurodo naujo savo VP sąskaitų tvarkytojo, Bankas perduoda Kliento FP, kaip tai numatyta Sutarties Bendrųjų sąlygų 11.6.2 punkte.

14.6. Nutraukiant Sutartį bet kurios iš šalių iniciatyva Klientas privalo sumokėti Bankui visas pagal Sutartį priklausančias sumokėti sumas ne vėliau kaip paskutinę Sutarties galiojimo dieną. Klientas supranta, kad kas ketvirtį skaičiuojami FP saugojimo mokesčiai gali būti priskaičiuoti ketvirčiui pasibaigus jau po Sutarties nutraukimo, todėl sutinka apmokėti po Sutarties nutraukimo priskaičiuotus FP saugojimo mokesčius už laikotarpį, kuriuo Banke buvo saugomi Klientui priklausančios FP, pagal Banko pateiktą informaciją apie priskaičiuotus FP saugojimo mokesčius. Tik tuo atveju, jei Klientas sumokėjo visus pagal Sutartį mokėtinus mokesčius, Bankas Kliento VP sąskaitoje esančias FP ir pinigines lėšas iš VP operacijų ir/ar kitų Kliento Banke atidarytų sąskaitų perveda į Kliento nurodytas sąskaitas.

14.7. Šalys aiškiai susitaria, kad šia Sutartimi Klientas išreiškia besąlyginį daugkartinį sutikimą, kad Klientui nesumokėjus Bankui visų Bankui priklausančių pagal Sutartį mokėtinų mokesčių, išlaidų ar kitokių įmokų ar pagal Sutartį susidariusių skolų, Bankas, esamų apribojimų Klientui disponuoti lėšomis ar FP ribose, turi teisę nepervesti Kliento VP sąskaitoje esančių FP ir/ ar piniginių lėšų iš VP operacijų sąskaitos į Kliento nurodytą sąskaitą tol, kol Klientas visiškai atsiskaitys su Banku, ar pasinaudoti savo teise perduoti Kliento FP, kaip tai numatyta Sutarties Bendrųjų sąlygų 11.6.2 punkte.

15. Pretenzijų nagrinėjimo tvarka

15.1. Klientas, pastebėjęs netikslumų ar neatitikimų Banko pateiktoje informacijoje apie Kliento VP sąskaitoje atliktas operacijas, privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo ataskaitos išsiuntimo dienos raštu ar kitu Bankui priimtiniu būdu pateikti Banko nustatytos formos pretenziją dėl Sutarties vykdymo ar kitų Banko veiksmų, neatitinkančių Sutarties sąlygų.

15.2. Bankas Kliento pretenziją išnagrinėja ir į ją atsako per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo jos gavimo dienos. Jeigu Bankas neatsako į pretenziją ar Banko atsakymas netenkina Kliento, Klientas turi teisę kreiptis į LB ar į kitą kompetentingą valstybės instituciją.

16. Taikytina teisė ir ginčų sprendimo tvarka

16.1. Šiai Sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

16.2. Ginčai, kylantys iš Sutarties ir/ ar dėl jos vykdymo, tarp Banko ir Kliento sprendžiami derybų keliu. Nepavykus ginčo išspręsti derybų keliu, ginčas sprendžiamas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka kompetentingame Lietuvos Respublikos teisme.

17. Baigiamosios nuostatos

- 17.1. Su Sutartimi susijusią informaciją Bankas Klientui pateiks paštu, Banko internetinės bankininkystės sistema, el. paštu, paskelbdamas atitinkamą informaciją Banko interneto puslapyje www.luminor.lt ar Banko klientų aptarnavimo padaliniuose, kaip tai numatyta šioje Sutartyje ar kitose Kliento su Banku sudarytose sutartyse.
- 17.2. Sutartis sudaroma dviem vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais, po vieną Bankui ir Klientui. Esant neatitikimams tarp Sutarties teksto lietuvių ir anglų kalba, pirmenybę turi Sutarties tekstas lietuvių kalba.
- 17.3. Klientas, pasirašydamas Sutartį, patvirtina, kad visos Sutarties sąlygos su juo yra aptartos individualiai, jos yra sąžiningos ir nepažeidžia Banko ir Kliento teisių ir pareigų, išreiškia tikrąją Kliento valią, Klientas jas suprato ir su jomis sutiko prieš pasirašydamas Sutartį.
- 17.4. Jei Sutarties ir pavedimo atlikti Sutartyje nurodytas operacijas sąlygos skiriasi, Banko nuožūra gali būti taikomos pavedime nurodytos sąlygos.
- 17.5. Šalys pasirašydamos Sutartį, patvirtina, kad:
- 17.5.1. Sutartis pasirašyta šalies tinkamai įgalioto atstovo ir šaliai sukuria galiojančias teises ir prievolės;
  - 17.5.2. Dokumentai yra neatskiriama Sutarties dalis, ir šalys įsipareigoja jų laikytis.